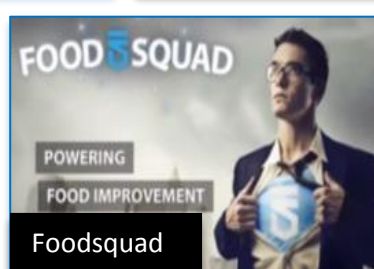
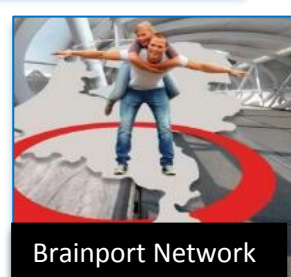
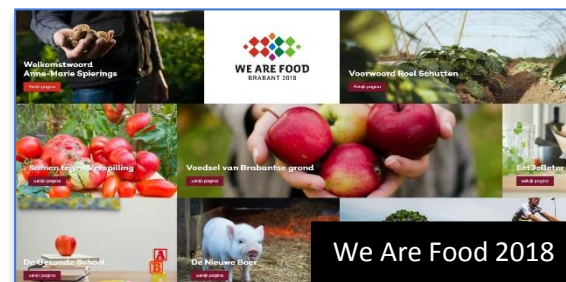
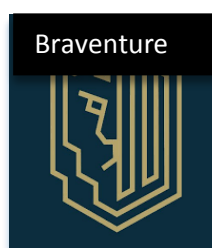

Activiteitenverslag AgriFood Capital BV in 2018

Hierbij ontvangt u ter informatie het verslag van de activiteiten van AgriFood Capital BV in 2018. Wij willen Colleges en Raden van de 17 gemeenten en de Algemeen en Dagelijks besturen van de 2 waterschappen in de Regio Noordoost-Brabant inzicht te geven in de activiteiten vanuit de triple helix-samenwerking AgriFood Capital waar zij deel van uit maken. Met dit verslag wordt beoogd meer inzicht in de activiteiten en resultaten van AgriFood Capital te geven, zoals in het 'Rondje langs de Raden' onlangs naar voren is gekomen.

Arbeidsmarkt

Iedereen die kan en wil werken aan de slag

Een goed functionerende arbeidsmarkt is een belangrijk element voor een vitale economie. In lijn met het regionale arbeidsmarktprogramma AgriFood Capital Werkt! lag in 2018 de nadruk op het thema duurzame inzetbaarheid (DI). In 2018 is samen met VNO/NCW het **project DI-Scan** ontwikkeld. Daarmee worden MKB-bedrijven en instellingen ondersteund in het vergroten van de duurzame inzetbaarheid van hun medewerkers. Dit project bouwt voort op een pilotproject bij onder meer VION in Boxtel en Hutten Catering in Veghel. Door middel van een online-bedrijfsscan op aspecten als opleidingen, werkdruk en gezondheid wordt duidelijk hoe een bedrijf er nu voor staat. Bedrijven en instellingen (ook gemeenten kunnen deelnemen) kunnen vervolgens concreet aan de slag te gaan met verbeterpunten. AgriFood Capital BV maakte met een financiële bijdrage en met inhoudelijke expertise de ontwikkeling van dit project mogelijk. Dit project gaat in januari 2019 van start. Het maakt onderdeel uit van de “Keep on learning campagne’ van AgriFood Capital Werkt!

Meer weten?

<https://www.duurzaaminzetbaar-nob.nl/>

<https://www.agrifoodcapital.nl/nl/keep-on-learning/>

Bedrijvigheid

Het beste vestigings- en ondernemersklimaat voor ambitieuze ondernemers in de agrifood en daaraan gerelateerde bedrijvigheid (programmalijs Business en Basics);

AgriFood bedrijven die willen starten en groeien. Daar lag in 2018 de nadruk op . Met financiële steun van met Ministerie van EZK werd met Ondernemerslift+ en adviesbureau KplusV een **AgriFood Scale-up Programma** ontwikkeld en uitgevoerd. Dit programma werden 10 agrifood-ondernemers samengebracht die bezig zijn met het realiseren van hun groeiplannen. Uit onze regio namen deel:

- Pieperz (Veghel, biologisch geteelde aardappels voor friet),
- NGN (Den Bosch, voedseloplossingen op basis van insecten)
- Rosies (Heeswijk-Dinther, glutenvrije ontbijtgranen)
- Delegate Group (Den Bosch, software-ontwikkeling voor de foodservice-industrie).

AgriFood Capital BV (en daarmee Ondernemerslift+) werd partner in **Braventure**, samen met onder meer HAS Hogeschool, Avans Hogeschool en de Bossche Investerings Maatschappij (BIM). Dit is een Brabantbrede samenwerking gericht op het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid. Door deze samenwerking hebben bedrijven uit de regio een goede toegang tot het Brabant Startup Fonds dat door de Provincie beschikbaar is gesteld. Zo kon het bedrijf AvL Motion uit de gemeente Sint Anthonis een prototype van een autonome aspergesteekmachine door-ontwikkelen door een financiering van € 350.000,- vanuit het Brabant Startup Fonds.

Het Westerbeekse bedrijf AvL Motion heeft een asperge-oogstrobot ontwikkeld waarmee asperges autonoom kunnen worden geoogst, zonder menselijke inspanningen. Met ondersteuning van OndernemersLift+ heeft het bedrijf met succes een lening aangevraagd bij het Brabant Startup Fonds (BSF).

In het **project Foodsquad Open Doors** is door AgriFood Capital BV een opzet ontwikkeld voor een **OndernemersAcademie**. Dit initiatief heeft als doel een samenwerking op te zetten die ondernemers, die zich richten op voeding, gezondheid en gastvrijheid, te ondersteunen. Dit door een combinatie van trainingen en masterclasses, specialisten, mentoren en de toegang tot proefkeukens of pilotlocaties. Daarbij geldt dat deze ondersteuning vooral afkomstig is van andere ondernemers in de regio. Kortom; “van, voor en door ondernemers”. Dit initiatief vormt een onderdeel van de Foodsquad-samenwerking waaraan Hutten Catering, Sligro Food Groep, Jeroen Bosch Ziekenhuis, Ziekenhuis Bernhoven, van Rijsingen Green, Koppert Cress en Scelta Mushrooms deelnemen. AgriFood Capital BV vervulde de projectleiding van Foodsquad Opens Doors. Het streven is om in 2019 de OndernemersAcademie in de regio in uitvoering te brengen.

Meer weten?

<https://www.ondernemersliftplus.nl/scale-up-programma/>

<https://www.braventure.nl/>

<https://www.brabant.nl/subsites/brabantstartupfonds>

<https://www.foodsquad.nl/>

Innovatie

Proeftuin voor de transitie naar een duurzame voedselproductie, het tegengaan van voedselverspilling en het ontwikkelen van gezonde voeding;

Om ook in de toekomst toonaangevend te zijn in het produceren van ons voedsel is innovatie cruciaal. De maatschappelijke opgaves rondom duurzaamheid en gezondheid vragen om vernieuwing. Het bestuur van de Stichting AgriFood Capital gaat voor het ontwikkelen van proeftuinen en andere innovatieve ‘hotspots’ om aan de deze innovatie-noodzaak invulling te geven. Plekken waar ondernemers, kennisinstellingen en overheden letterlijk samen aan de slag gaan om nieuwe kennis te ontwikkelen en deze tot waarde te brengen. Zowel economisch als maatschappelijk. De triple helix samenwerking werkt aan de randvoorwaarden. Hierdoor worden bedrijven in de regio gestimuleerd, samen met kennisinstellingen en andere betrokken organisaties, om aan de innovatieopgave invulling te geven in termen van nieuwe producten, diensten en processen.

In **AgroProeftuin de Peel** werkt AgriFood Capital BV nauw samen met de Regio Noordoost-Brabant om de transitie naar kringlooplandbouw in praktijk te brengen. Dankzij inspanningen vanuit de Regio is de proeflocatie aan de Middenpeelweg in 2018 uitgebreid van 5 naar 35 hectare. Vanuit AgriFood Capital worden initiatieven van ondernemers omgezet in concrete uitvoeringsprojecten. Zoals een project waarin een combinatie wordt gemaakt van maïsteelt met permanent grasland. De verwachting is dat deze combinatie een belangrijke bijdrage kan leveren aan verbetering van de bodemkwaliteit, biodiversiteit en het tegengaan van uitspoeling van met name nitraat naar het grondwater.

AgriFood Capital BV verzorgt het innovatiemanagement van de proeftuin in nauwe samenwerking met regio Noordoost-Brabant.

Door ondernemersinitiatieven te verbinden met het onderwijs worden niet alleen resultaten goed gemeten maar wordt nieuwe kennis gezamenlijk ontwikkeld en gedeeld andere ondernemers.

Met HAS Hogeschool zijn in het kader van een aantal bodemprojecten meerjarige afspraken gemaakt.

Onderdeel van de opgave is het realiseren van een duurzame veehouderij. De ontwikkeling van innovatieve stalsystemen dragen hier aan bij. In 2018 startte de bouw van de proefstal van **het Familievarken in Boekel**. Ruim 4 jaar heeft AgriFood Capital BV de groep van initiatiefnemers begeleid in het ontwikkelen van dit project, het vinden van de juiste partners, de toegang tot financiering, en de samenwerking met diverse overheden.

Meer weten?

<https://www.agrifoodcapital.nl/agro-as-de-peel>

<http://www.hetfamilievarken.nl/>

<https://www.agrifirm.nl/nieuws/met-zero-stal-klaar-voor-toekomst/>

“Three Sixty” in Veghel is het innovatiecentrum gericht op het tegengaan van voedselverspilling. AgriFood Capital was één van de partijen die een bijdrage aan de ontwikkeling van deze hotspot. De initiatienemer was Hutten Catering die de Verspillingsfabriek startte. Samengewerkt werd met Wageningen UR, HAS Hogeschool, Rabobank en de gemeente Meierijstad. In 2018 werd een nationale coalitie gevormd in de vorm van de Stichting Samen tegen Voedselverspilling (SSTV) waarin bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen de krachten bundelen. Three-Sixty vervult hierbij als uitvalsbasis en het landelijke expertisecentrum een belangrijke rol.

Tijdens de We Are Food-maand tegen voedselverspilling werd de coalitie Samen Tegen Voedselverspilling bekrachtigd met o.a. Rabobank, Wageningen UR, Bob Hutten, Ministerie van LNV en het Voedingscentrum. De Minister maakte bekend een bijdrage beschikbaar te stellen van 7 miljoen Euro voor de landelijke aanpak van voedselverspilling, zowel bij het bedrijfsleven als de consument.

AgriFood Capital leverde menskracht voor de bemensing van dit expertisecentrum. Van hieruit worden agrifoodbedrijven en instellingen begeleidt die werk willen maken van het voorkomen, reduceren of verwaarden van reststromen in hun productieproces. Deze inzet werd financieel mede mogelijk gemaakt door de Provincie Noord Brabant.

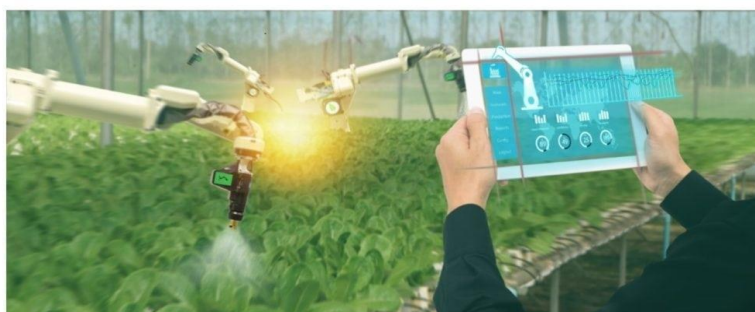
Meer weten?

<https://www.three-sixty>

<https://samentegenvoedselverspilling.nl/>

Ook in de agrifoodsector gaan data een steeds belangrijkere rol vervullen. Voor de onderwijsinstellingen HAS, Avans en Koning Willem 1 College reden voor een **Open Datalab AgriFood**. In 2018 ging dit initiatief van start, mede dankzij toekenning van Europese subsidie. Het project heeft

als doelstelling een faciliteit te realiseren waar onderwijs, het MKB-bedrijfsleven en de overheid elkaar op een laagdrempelige wijze kunnen ontmoeten en de mogelijkheden van data in de agrifoodketen leren ontdekken via een ‘praktijkwerkplaats’ en kenniscentrum. Het bedrijfsleven investeert mee via de projectpartners Atos, KPN en Fruitmasters.

AgriFood Capital heeft in de aanloop van dit initiatief een verkenning uitgevoerd naar de haalbaarheid van het datalab en maakt uitvoering mogelijk als initiatiefnemer en partner van de Grow Campus die de projectleiding vervult.

Meer weten?

<https://www.growcampus.nl>

Samen werken met kennis en expertise vanuit de high tech is van groot belang om de productie van ons voedsel 'slimmer' en daarmee duurzamer en gezonder te maken. Om deze innovaties mogelijk te maken hebben Wageningen UR, Technische Universiteit Eindhoven, HAS Hogeschool en de ZLTO de handen ineen geslagen in het **programma AgriFoodInnovation**. AgriFoodInnovation richt zich op grensverleggende innovaties door samenwerking van high tech-, ICT en Data met agrifood door universiteiten, hogescholen en bedrijven. Met support van de Provincie Noord-Brabant is AgriFood Capital BV gevraagd om een Brabant brede samenwerking op te zetten die uitvoering gaat geven aan dit programma. Dit heeft geresulteerd in een uitvoeringsconsortium waaraan naast de genoemde kennisinstellingen en de ZLTO, ook Brainport Development, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en Rewin West Brabant deelnemen. In 2019 zal een start gemaakt worden om te komen tot ketenbrede innovatieprojecten

Meer weten?

<https://www.agrifoodcapital.nl/agrifood-innovation>

Brabant was in 2018 Europese Regio van de Gastronomie. Samen met de Provincie Noord Brabant is hiervoor het **innovatieprogramma We Are Food** ontwikkeld en in 2018 uitgevoerd. Iedere maand stond een belangrijk maatschappelijk thema centraal rondom de opgave "Beter Eten in Brabant" zoals de gezonde school, meer voedsel van Brabantse bodem, samen boeren of gezond eten als medicijn tegen diabetes type 2.

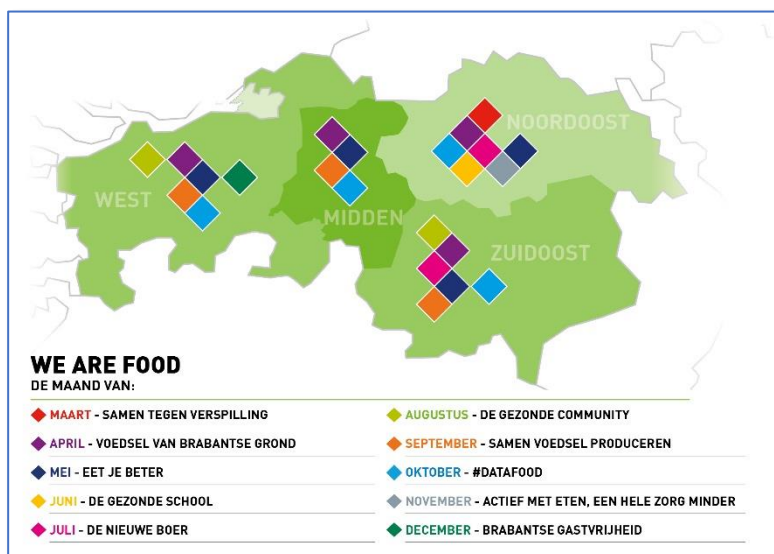
Tien maanden lang vonden er in allerlei vormen bijeenkomsten plaats waar naast bedrijven en overheden vooral ook de inwoners van Brabant kennis konden maken met vernieuwingen in de Brabantse agrifoodsector. Bijna 6.000 bezoekers namen een kijkje in de Verspillingsfabriek. Ruim 1.000 Brabanders namen deel aan 93 kooklessen in de EetjeBeter-Foodtruck. In Oss streken 900 scholieren in het ontwerpen van een gezonde (wereld)burger waarbij het winnende ontwerp, de Sunny Barbecue, daadwerkelijk in productie is genomen. De unieke aanpak van We Are Food zorgde ervoor dat vele initiatieven een blijvende impuls kregen. AgriFood Capital BV was verantwoordelijk voor de algehele projectleiding. We Are Food werd mogelijk gemaakt door het enthousiasme en de inzet van velen. Zij investeerden tijd en geld in 'hun maand'. Daarnaast zorgden de 4 Brabantse regio's, waaronder de Regio Noordoost-Brabant en de Provincie Noord Brabant voor de benodigde financiële middelen

Meer weten?

<https://wearefood.nl/>

<https://www.hethooghuis.nl/wereldburger/>

<https://www.eetjebeter.com/>

Inspiratie

Herkenning en erkenning als een van de toonaangevende agrifoodregio's van Europa

Willen we de regio vitaal houden, dan vraagt dat ook om samenwerking over de eigen grenzen. Daarom laten we zien wat er in Noordoost-Brabant op het gebied van agrifood gebeurt. We deden dat in 2018 onder andere door 23 nieuwsbrieven, 24 persberichten, een aantal printproducties, onze website en diverse presentaties en bijeenkomsten.

Binnen deze opgave vervult **Dutch Agri Food Week (DAFW)** een belangrijke rol. Op initiatief van AgriFood Capital ontstaan en inmiddels uitgegroeid tot een nationaal event. In 2018 waren er in totaal 150 bijeenkomsten en activiteiten met meer dan 72.000 deelnemers en bezoekers. AgriFood Capital BV produceerde zelf een drietal activiteiten. De regio Noordoost-Brabant komt steeds nadrukkelijker bij de landelijke overheid in beeld als één van de toonaangevende agrifoodregio's. De Minister van LNV koos onze regio uit om in 2018 het brandpunt te laten zijn rondom Wereldvoedseldag. In 's-Hertogenbosch werd in oktober, tijdens Dutch Agri Food Week, de nationale **World Food Day** gehouden waarbij AgriFood Capital samen met de stad als gastheer fungeerde.

Meer weten?

<https://dutchagrifoodweek.nl/>

<http://wereldvoedseldag.com/>

AgriFood Capital is mede-organisator van **de Food100**, die in 2018 voor het derde jaar in de Dutch Agri Food Week plaatsvond. In de Food100 komen 100 voedselveranderaars uit Nederland samen. Uit een lijst van ruim 600 genomineerden selecteerde een onafhankelijke jury 50 mensen van boven de 30 jaar en 50 jonger dan 30 jaar. Door deze op verschillende manieren met elkaar te verbinden, wordt een impuls gegeven aan nieuwe contacten, netwerken en inzichten. Door de deelname van AgriFood Capital en het feit dat de Food100-bijeenkomst op de Noordkade in Veghel plaatsvindt, wordt de unieke positie van onze regio zichtbaar gemaakt. Dit jaar werd de Food100-bijeenkomst gecombineerd met de Food Inspiration Days. Dit is een toonaangevend 2-daags evenement voor professionals actief in de wereld van voedsel en gastvrijheid. AgriFood Capital BV zorgde voor de programmering van het agrifood-podium.

Meer weten?

<http://www.food100.nl/>

<https://days.foodinspiration.com/>

Voor de vierde keer weer ruim baan voor onze **Keukenbazen**; een kookwedstrijd waarin kinderen leren en ervaren om te koken met gezonde producten uit eigen omgeving. Ook aan deze editie deden alle 17 gemeenten uit de regio Noordoost Brabant mee. Naast 70 lokale voedselleveranciers en 17 chef-koks. De titel Smaakburgermeester ging in 2018 naar Heusden.

Meer weten?

<https://www.keukenbazen.nl/>

Samenwerken over onze grenzen heen vond in 2018 plaats door deelname aan Brainport Network waarin de triple helix-organisaties in Zuid-Nederland en de provincies Limburg en Brabant samenwerken op het gebied van **arbeidsmarkt en Europa**. Tevens hebben we een samenwerking opgezet met de voedselregio's Greenport Venlo en Regio FoodValley onder de naam **FoodNL**.

Meer weten?

<https://www.brainportnetwork.nl/>

<https://www.agrifoodcapital.nl/foodnl>

In de zomer van 2018 stelde het Rijk 200 miljoen Euro beschikbaar voor het sluiten van zogeheten regiodeals. Regio Noordoost Brabant en Stichting AgriFood Capital hebben samen met OndernemersLift+ in 2018 samengewerkt aan het opstellen van een **propositie voor een 'regiodeal'**. Inzet was de transitie van de landbouw, in het bijzonder de intensieve veehouderij. Onze propositie behoorde helaas niet tot de 12 die mochten worden uitgewerkt naar een regiodeal met het Rijk. De reden hiervoor was niet in de eerste plaats een inhoudelijke maar vooral het resultaat van een landelijke verdeling van de middelen over de verschillende landsdelen. In 2019 volgt nog een derde tranche. Dan doen zich nieuwe kansen voor. De geleverde inspanningen waren geen verloren moeite, want ons voorstel doet momenteel uitstekend dienst als plan van aanpak voor de transitieopgave in de landbouw, een van de prioritaire opgaven van zowel Regio Noordoost Brabant als van AgriFood Capital.

Hoe zijn de beschikbare financiële middelen ingezet?

De begroting van AgriFood Capital BV in 2018 omvatte € 1.557.000,-. Hiervan was € 1.006.000,- afkomstig uit het Regiofonds van 17 gemeenten en 2 waterschappen. Omgerekend is dat een bijdrage van € 1,44 per inwoner. In totaal werd in 2018 € 1.541.778,- uitgegeven. Afgesproken is dat niet meer dan 25% van de begrote inkomsten besteed mogen worden aan exploitatiekosten. In 2018 werd hier € 250.231,- aan uitgegeven. Dit is 16% van de begrote inkomsten.

En wat zeggen de economische cijfers over Noordoost-Brabant?

Begin 2019 brachten we de AgriFood Capital Monitor 2018 uit. De Monitor geeft een beeld van economische en innovatieve prestaties van Noordoost-Brabant aan de hand van officiële databanken als CBS, LISA en Eurostat. Dit zijn de feiten:

Arbeidsmarkt: Krapte

Het aantal inwoners van Noordoost-Brabant groeit naar 655.000 en wordt ouder. Bijna 14% is ouder dan 64 jaar. De beroepsbevolking omvat 353.000 mensen. Er is minder werkloosheid (4,3%), er zijn meer banen (+3,6% t.o.v. 2014) maar alleen al in het jaar 2017 steeg het aantal vacatures met 20%. In AgriFood werken in 2017 55.000 mensen. Dat zijn 1 op 6 mensen in de regio, van boer tot bord. In agrifood stijgt het aantal banen meer dan gemiddeld met 4,8% (t.o.v. 2014).

Bedrijvigheid: Groei

De economische ontwikkeling van de regio is in lijn met landelijke ontwikkelingen. Samen realiseren we een Bruto Regionaal Product van € 27,3 miljard. Het aantal bedrijven groeide t.o.v. 2014 met 5% naar 52.000. Daarvan zijn er 7.200 direct actief in de agrifood-keten. Op infrastructuur en bereikbaarheid blijft de regio achter.

Innovatie: Technologie

De innovaties van het overgrote deel van de innovatieve bedrijven in Brabant zijn van technologisch van aard. In totaal investeren Brabantse bedrijven € 3,1 miljard in technologische innovaties, waarvan € 310 miljoen door agrifood bedrijven.

Mei 2019

Roel Schutten
Directeur AgriFood Capital BV.